

Pavle Lužan **Vplivi dolge ceste**

VPLIVI DOLGE CESTE   Lepo je na grobu
 ko ugasne duh očetov
 in zgodovini zmanjka dejstev
 O lepo
 glasijo glasovi v muzeju des Beaux Arts

zakaj to so vplivi dolge ceste
 ko ti zrastejo noge in prsni koš
 In te nepotešljivo tiščijo semena

da ne vedriš pod visokim drevesom
 da se upiraš javnemu mnenju

in prestopiš bregove

LJUBEZENSKA PESEM   Dolga je noč ljubezni
 v betonski kleti
 ko se obrneš vase
 z dresiranim bitjem

in potem izrečeš vse besede

a vse so samo štiri stene
 in dolga noč v betonski kleti
 zakaj v prisluškovanju časa
 ni bližine

II   Roke so tople
 in mišice nabreknejo
 ko se bliža nevarnost
 da vidiš
 vsakega potnika
 ki pride kamorkoli —

če pa odpreš usta
 in sporočiš o bližini
 je svet podvojen

III Oba potujeta v istem
a nikdar ne krožita oba

ker so roke mrzle
in veselje do življenja
klic po telefonu

glas glasi besede
a beseda ni začetek

ljubezen pa je sporočilo

TRANSFUZIJA Sedemkrat transfuzija krvi

I ko se začenja

voda in breg
čoln in vesla
gotovost svetlobe

gib ki začenja gibanje
ves čas ko je samo en čas
gibanje ki se nadaljuje

zjutraj
opoldne
zvečer

dokler teče voda na mlin

II Na kopnem odteka v morje priteka

pot brez umika
in na odprtem morju
se zgodi odprta igra

les poka
beton se kruši
in v nobeni luknji ni varnosti

ne mladosti
ne starosti

bosi in goli
sklepamo premirje

ti nosiš obleko
obleka nosi tebe

VZORCI Množična nevarnost
je pot množice
da nikogar ne srečaš
na dvoje oči
četudi hodiš skokoma
čeprav hodiš do smrti

zakaj samo vplivi zavetja
so prvobitni

in tule so vzorci
v rdečem
v modrem
v rumenem

ker smrt je resnična

FILOKTET Filoktetu vzameš lok
I Filoktet ne umre
Poje odpadke
Požre sebe

Filoktet je v službi sveta
In nikdar nima časa

na praznem otoku
zbira stvari

II Potem se dvigneš Odločen si
Dvigaš glavo iz peska

svet se razmika
svet je nagnjen
voda teče navzdol

Odisej je jadral
Odisej je blodil

a mi smo zvijačni
in naša odkritja so fenomenalna
pračlovek je čutil svojo razsežnost

TO JE TISTO To je tisto česar komentatorji
ne omenjajo
to je tisto kar začutiš
v svojem plemenu

smer stopala
v kamnu izvira in teče na jug

začetek poti začenja konec
in konec razdružuje poti
a vid naju združuje

In zadolžitev narašča

Božje

Sandi Sitar

Nekaj let po vojni so preostale dele ruševin utrdili kot grozljiv spomenik. Obdelano kamenje so zložili v piramido z napisno tablo, ki je skopo poročala o dogodku. Kasneje je promet tam mimo zamrl, cesta se je razsula, vrnila se je divjina.

Toda že prej se je spuščala cesta v globel, kakor da je tam vsega konec. V resnici se je bilo mogoče z dna le povzpeti — naprej je bilo vse več gozda. Spodaj pa sta bili dve veliki, prazni hiši, vsaka vkopana na eni strani v strmino, na drugi viseča strmo nad cesto. Med škarpama je šel ozek prehod. Prekupčevanje z lesom ali kaj je omogočilo težko, solidno gradnjo. Takšna je bila tudi potrebna za kljubovanje v samoti. Nazadnje je tam živela le še dvojica; tisti na drugi strani je bil onemu edini človek na svetu. Dolgo so ju združevali zgolj posredni znaki medsebojne navzočnosti. Npr. odprto okno, ki je bilo prej zaprto. Za sušenje izpostavljena obleka je budila tam čez že občutke fizične telesnosti.

In vendar sta mnogo vedela drug o drugem, za vrsto let skoraj vse. Njuni skupni spomini so obsegali mnogo življenja v obeh hišah, mnogo moških kletev, ženskega joka in otroškega vrišča okrog visoko, s hlodi naloženih vpreg. Imela sta tudi skupno prihodnost, v tej je bilo predvideno zbližanje, odhod enega pa bi postal nujen razlog tudi za odhod drugega. Neizprosni in ozki izbor, v vsakem primeru usoden za njuno nadaljnje življenje, je držal vsakega na njegovem bregu in je odlagal vsako spremembo razen počasnega, a vztrajnega minevanja časa.

Včasih je kakor nezdrav, mrzel pot planila tesnoba: za vse bo prepozno, morda je že vse zamujeno. Toda že samo zagledanje na razdaljo čez cesto ju je povsem ohromilo. Kadar pa je bilo zagledanje obojestransko in hkratno, je njuno samoto zaposlilo za več dni, dokler nista vsak v sebi razkrojila